

s p i s a k

PARTIJSKOG ČLANSTVA PRVE DALMATINSKE BRIGADE
JANUARA 1943. GODINE

Stab brigade

1. Ante Kronja Cenčo, politički komesar
2. Gligo Mandić, komandant
3. Vlado Sćekić, zamjenik političkog komesara
4. Bogdan Peko, zamjenik komandanta

Politički odjel brigade

- 4a Risto Lekić, rukovodilac političkog odjela
- 4b Paško Romac Zdravko, član političkog odjela
- 4c Svete Drecun Svetozar, član političkog odjela

Kuriri

5. Ante Mrduljaš
6. Ivan Elek
7. Ivan Milanović
8. Mate Meštrović
9. Desa Meštrović

Previjalište

10. Marin Britvić, referent saniteta
11. Hrvoje Čulić
12. Zdenka Varga

Intendantura

13. Ante Sutić, intendant
14. Kažimir Tomaš, pomoćnik intendanta
15. Marin Sirotković

Vod bacača

16. Pavao Rosandić, vodni delegat
17. Drago Pipinić
18. Mate Grljušić
19. Vujo Traživuk

Vod minera

20. Mate Amidžić
21. Ante Srzić
22. Josip Gulin, vodnik

Prvi bataljon – Stab

23. Milisav Đuranović, politički komesar
24. Bogdan Stupar, komandant
25. Dragutin Ivić, zamjenik političkog komesara
26. Petar Bjelobrk, zamjenik komandanta
27. Pero Martinić, intendant
28. Marko Gašpić, pomoćnik intendanta
29. Jozo Veselica, zastavnik
30. Dimitrije Vojvodić Zeko, komandant (u bolnici)

Prva četa

31. Davor Radovniković, politički komesar
32. Vaso Đapić, komandir
33. Pave Krstulović, zamjenik političkog komesara
34. Ivan Krstulović, vodni delegat
35. Stjepan Bilokapić Ban, vodnik
36. Ante Bašić, desetar
37. Marko Cigić, vodnik, mitraljezac
38. Boško Mileta, ekonom
39. Ivan Petrić
40. Frane Zizić
41. Petar Dorić
42. Ante Matković
43. Dušan Dragičević

Druga četa

44. Ante Ožegović, politički komesar
45. Ante Rosandić, zamjenik političkog komesara
46. Petar Mijaković, komandir
47. Ivan Guvo, zamjenik komandira
48. Nikola Uvodić, vodni delegat
49. Smilja Jurjević
50. Nikola Ivić
51. Ante Kljaković
52. Ante Bašić, desetar
53. Frane Dujšin
54. Marin Vukšić
55. Josip Stipetić, vodnik

Treća četa

56. Nedeljko Bošković, politički komesar
57. Veljko Tica, zamjenik političkog komesara

58. Zvonko Giljević, vodni delegat
59. Vaso Gavranović, zamjenik komandira
60. Petar Dmitrović, vodnik
61. Dragutin Crnogorac, vodni delegat
62. Nebojša Sibić, desetar
63. Fabijan Sirišćević
64. Milan Bilić
65. Ante Lagator, vodnik

Drugi bataljon – Stab

66. Frane Kursar, politički komesar
67. Novak Knežević, komandant
68. Mate Staničić, zamjenik komandanta
69. Vinko Maglica, zamjenik političkog komesara
70. Ljubo Jolić, intendant
71. Sime Lukin, zamjenik intendanta
72. Nikola Borović, barjaktar
73. Drago Dobrota, kurir

Prva četa

74. Ante Jerkin, politički komesar
75. Nikola Radošević, komandir
76. Oskar Lučev
77. Mihovil Juričev, zamjenik političkog komesara
78. Vice Berović, vodni delegat
79. Mihovil Mičin, desetar
80. Jovo Tišma
81. Ilija Grčić, vodnik
82. Ivo Braniča, ekonom
83. Gašpar Kaloper, vodni delegat
84. Đuro Vrcelj, vodnik
85. Momčilo Dobrota

Druga četa

86. Božo Blažević, politički komesar
87. Branko Bulat, komandir
88. Ante Vlahov, zamjenik političkog komesara
89. Ive Junaković, zamjenik komandira
90. Mate Antubor, vodni delegat
91. Dušan Grčić, vodnik
92. Anđelko Perišić, vodni delegat
93. Ante Kitarović
94. Filip Cudina, vodnik
95. Dušan Bukarica, desetar
96. Rafael Matković, ekonom
97. Jovo Tišma

Treća četa

143

98. Stevan Bjedov, politički komesar
99. Marinko Rak, komandir
100. Gojko Bezbradica, zamjenik političkog komesara
101. Jakov Calić, zamjenik komandira
102. Ivo Santić, vodni delegat
103. Mate Vlaić
104. Milivoj Luša, vodni delegat
105. Ante Rodić

Treći bataljon – Stab

106. Petar Radević, komandant
107. Vlado Viskić, politički komesar
108. Jerko Kovačević, zamjenik političkog komesara
109. Gojko Ujdurović, zamjenik komandanta
110. Martin Srzić, intendant
111. Božo Miošić, kurir

Prva četa

112. Stipe Milošević, politički komesar
113. Branko Veža, komandir
114. Mirko Vuković, zamjenik političkog komesara
115. Juriša Božić, zamjenik komandira
116. Miljenko Sutić, vodnik
117. Božo Morotin, vodni delegat
118. Jozе Ostojić, vodnik
119. Dragan Kaštelančić, vodni delegat
120. Milutin Prnjak, vođa mitraljeza
121. Marko Mustapić
122. Ivan Konić, vodni delegat mitraljeza
123. Marija Domandžić

Druga četa

124. Marin Puharić, zamjenik političkog komesara
125. Josip Potočnik, komandir
126. Gajo Mršić, vodni delegat
127. Ivan Kovačević, vodnik
128. Ante Brajković, vodni delegat
129. Josip Glavina, vodnik
130. Ljubo Grubiša, ekonom
131. Cedo Jurišić
132. Damjan Roščić, desetar
133. Mijo Zidić, vodnik
134. Ivo Puharić, desetar
135. Petar Letica
136. Andrija Fistanić, desetar
137. Maro Mate Hristić

Treća četa

138. Ante Grčić, politički komesar
139. Ante Beroš, komandir
140. Josip Gojak, zamjenik političkog komesara
141. Džafer Nuhić, zamjenik komandira
142. Ivan Dugandžić, vodni delegat
143. Mirko Franić, vodnik
144. Branko Visković, vodni delegat
145. Petar Popić, vodnik
146. Mate Ujdur, vodni delegat
147. Bariša Cepo, vodnik
148. Stipe Grgasović, desetar
149. Ante Paunović
150. Ante Paunović, vodni delegat
151. Ivan Andrijašević, vođa mitraljeza
152. Anđelka Radelić

Četvrti bataljon – Stab

153. Srećko Reić Petica, komandant
154. Niko Repanić Gandi, politički komesar
155. Spiro Orlandić, zamjenik komandanta
156. Andro Kovačević, zamjenik političkog komesara
157. Ivan Bradarić, intendant
158. Marin Dumanić, zamjenik intendanta
159. Ivan Barčot, referent saniteta
160. Frane Kačunić, zastavnik
161. Josip Perčić, kurir
162. Ivo Šavić, kurir
163. Ante Mijalić, kurir

Prva četa

164. Mate Bušić, zamjenik političkog komesara
165. Ante Lokas, politički komesar
166. Ante Josipović, komandir
167. Žarko Simun, vodnik
168. Mirko Serbo, vodnik
169. Žarko Mandić, desetar
170. Tomo Kokan
171. Anton Albert
172. Frano Mardešić
173. Roza Bilić
174. Gvido Lučić, desetar
175. Ivan Modrić Glavar, vodni delegat

Druga četa

176. Roko Vlahov, politički komesar
177. Ante Radić, komandir
178. Zdenka Delipetar, zamjenik političkog komesara

179. Ivan Poduje Dani, zamjenik komandira
180. Ivan Despotović, vodnik
181. Roko Radišić, vodni delegat
182. Nikola Samardžić
183. Nikola Milanković, desetar
184. Nikola Dragojević Silo
185. Stevo Vujinić
186. Ivo Tranfić
187. Juraj Vitalić

Treća četa

188. Mirko Kutleša, politički komesar
189. Marko Lagator, komandir
190. Petko Bulović, zamjenik komandira
191. Mirko Despotović, vodnik
192. Karlo Radić, vodni delegat
193. Stipe Buljan, vodnik
194. Cvetko Bilas, vodni delegat
195. Jerko Jelaska, desetar
196. Stipe Grubiša, desetar
197. Ivo Rubeša
198. Duje Božić
199. Vlado Kapić, desetar
200. Ilija Zubac
201. Štipan Buljan
202. Nedeljko Juračić

U brigadi je tada bilo 205 članova KPJ.

*

U rejonu sela Rostova i Sebešića jedinice brigade ostale su do kraja januara 1943. godine i izvele nekoliko značajnih akcija u dolini rijeke Lavše. Početkom januara likvidirano je neprijateljsko uporište u Busovači. Uništeno je nekoliko objekata i porušena željeznička pruga na nekoliko mjesta i cesta južno od Busovače. Zaplijenjene su veće količine obuće, što je bilo značajno, jer je ovim ublažen problem obuće u brigadi.

Bataljoni su izveli akciju na neprijateljsko uporište Vitez. Uspjelo im je da likvidiraju neprijateljsku posadu na desnoj obali rijeke Lašve, ali nisu uspjeli da likvidiraju posadu u željezničkoj stanici, na lijevoj strani rijeke. Za napad na željezničku stanicu trebalo je gaziti rijeku. Zbog toga što je vladala jaka hladnoća, te bi se gaženjem rijeke borci posmrzavali. Stab brigade je odustao od daljnjeg napada i odlučio da se bataljoni povuku u sela Rostovo i Sebešić.

Jedinice brigade izvele su uspješnu akciju na željezničku stanicu Bila sjeverozapadno od Viteza. Likvidirana je posada stanice i porušen jedan željeznički most.

Izvršeno je nekoliko akcija u selima južno od Travnika (Stojkovići, Rankovići i Bučici). Cilj ovih akcija je bio likvidiranje ustaških uporišta. Održavani su politički zborovi sa stanovništvom sela, u kojima su selja-

cima objašnjavani ciljevi narodnooslobodilačke borbe. Raskrinkavana je ustaško-četnička politika. Gdje su postojali uslovi, organizovana je narodna vlast. U akciji u selu Stojkovići zapaljena je zgrada opštine, u selima Rankovići i Bučići zapaljene su žandarmerijske stanice. Žandari i ustaše iz sela pobjegli su u Travnik.

U noći između 21. i 22. januara ponovljen je napad na Busovaču i Vitez. U međuvremenu neprijatelj je u ta uporišta dovukao pojačanja. Na desnoj obali Lašve, u Vitezu, zauzeta je žandarmerijska kasarna i zgrada šumske uprave, koje su poslije toga zapaljene. Zatim su čete krenule u napad na željezničku stanicu Vitez koja je bila glavni objekat napada. Neprijatelj je dobro organizovao odbranu i izgradio bunkere oko same stanice. Da bi se mogao izvršiti napad na željezničku stanicu, trebalo je gaziti Lašvu. Jedinice bataljona prešle su na lijevu stranu rijeke i izvršile napad na stanicu i pogon za impregniranje željezničkih pragova, ali prvi napad nije uspio, jer su Nijemci pružali snažan otpor iz stanice i mitraljeskom vatrom odbili juriš jedinica brigade. S obzirom na to da su borci gazili rijeku i bili mokri, prijetila je opasnost od smrzavanja, a izgledi da se zauzme stanica bili su minimalni, te je zbog toga štab brigade naredio povlačenje bataljona.

U noći između 23. i 24. januara jedinice 4. bataljona izvršile su jednu akciju sa ciljem razoružanja ustaške milicije u selima sjeverno i sjeveroistočno od Gornjeg Vakufa. Kada su se partizani pojavili na području Gornjeg Vakufa, na njih je krenulo 700 ustaša i milicionera. U selu Zdrinčici ustaše su iznenadile jednu četvu 4. bataljona, koja je u toj neravnoj borbi sa nadmoćnijim snagama neprijatelja izgubila sedam i zarobljena su joj tri borca.³³⁾

U prvoj polovici januara 1943. u vremenu priprema i održavanja partijske konferencije u brigadi se pojavio tifus. Veliki broj partijsko-političkih rukovodilaca i ostalih članova Partije obolio je od tifusa, od kojih dobar broj boraca i komandnog kadra bio je izbačen iz stroja. Bilo je i ne koliko smrtnih slučajeva. Prvi je umro od tifusa Petar Mijakovac, komandir 2. čete u bataljonu. Sve to je umnogome umanjilo rad partijskih organizacija i negativno uticalo na udarnu snagu brigade.

Tifus se brzo širio u jedinicama brigade i zbog toga što je sanitetski kadar bio nedovoljno stručan i bez iskustva za borbu na suzbijanju tifusa, kao i zbog pomanjkanja partizanskih buradi, a i ne mali broj boraca nemarno se odnosio prema ličnoj higijeni, što je sve pogodovalo da se tifus brzo širi.

®) Velika Župa, Lašva i Glaž u Travniku pod T. brojem 42 od 23. januara 1943. godine predložila je Ministarstvu unutrašnjih poslova NDH Zagreb da se preduzmu obimnije mjere protiv partizana (Arhiv VII, fond NDH, k. 18, f. 137, reg. br. 10/1-38).